

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1909. április 29.

95. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
"Vicolo del" Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

ÁLLAMTITKÁRSÁG
HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékeit áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos postt sorja 40 fillér.

Közgazdasági fejlődésünk akadályai.

A gyáriparosok minapi nagygyűlésén keserű panaszok hallatszottak el a gazdasági politikánk irányáról. Mélyen elsomorító, hogy a panaszok akkor lettek a legkeserűbbek, amikor végre a gazdasági függetlenség követelésében első helyen harcoló párt vette át az ország kormányát és amikor azok a férfiak döntenek az ország politikájában, akik, mint Kossuth Ferenc a leghangosabban és a legtöbbszőr hirdették az ipar fejlesztésének és evégből a gazdasági függetlenítés elengedhetetlen szükségességét.

Tagadhatatlan, hogy a gazdasági politikánk két irányban volt igen káros következtetése.

Először Ausztriával, másodsor a belső viszonyok alakulásával szemben. Mindkét irányu hanyatlásnak szerencsétlen politikai viszonyaink voltak az előidézői.

A letiport nemzeti ellenállásra következő politikai elernyedés boldogan menekült a legrosszabb gazdasági kiegyezés hajójára és a közvélemény megfélemlítésére irányuló politika mint diadalt volt kénytelen hirdetni azt, ami az összes kiegyezési tárgyalások során elért eredmények legsilányabbika volt.

Nem is kell az önálló vámterületet siratni, elég veszteség és hátrány van azokban a meg egyezésekben, amelyeket a politikai helyzet érdekében a kormánynak el kellett fogadtatnia.

Az önállónak csufolt közös fámtarifa tételei megfullasztják a magyar ipart, a vasúti vonalak építésére és javítására vonatkozó meg egyezések pedig egyenesen Ausztriát erősítik abban a harcban, amely az immár az összes vasúti vonalak fölött rendelkező osztrák kormány és magyar kormány között abban a pillanatban ki fog törni, míhelyt Magyarország meg fogja kísérteni, hogy kissé tágítsa a közösség fojtogató kötelékeit.

Befelé pedig egy iparellenes hangulat lett urrá a törvényhozásban és amíg Kossuth Ferenc a leghangzatosabb frázisokat szavalta és szavaltatta az ipar szükséges fejlesztéséről, maga a törvényhozás pedig meg is szavazott jelentékeny összegeket erre a szükséges fejlesztésre, addig Darányi vezetésével egy olyan áramlat vonult fel a képviselőházban, amely balkáni primitivitásában még mindig csak a májusi esőtől várja Magyarország gazdasági fellendülését és megerősödését.

Az egész világ függetleníteni akarja magát az elemek befolyásától, lehetőség szerint ki akarja küszöbölni, vagy legalább is ellensúlyozni akarja a májusi eső megérkezésének, vagy elmaradásának következményeit és erős ipar megteremtésével igyekszik a nemzeti vagyonsodás biztos és nem ingadozó alapját lerakni. És a tapasztalás is azt igazolja, hogy

a nemzeti vagyonsodás legszaporább tényezője mindenütt az ipar és azok a leggazdagabb államok, amelyeknek ipara a leghatalmasabb.

Magyarországon mindazonáltal még mindig csak visszafelé tudnak nézni az emberek és mivel „az apám is így csinálta, én is így csinálom”, — tehát marad minden a régi és nem tud megerősödni a köztudat, hogy nálunk nemcsak azért van szükség erős iparra, mert az ipar önmagában nagy jövedelemhajtó és vagyonképző, hanem főleg azért, mert a mi szerencsés mezőgazdasági viszonyaink közepette itten ugyszólván kezébe adja az iparosnak a nyersanyagot és mint talán sehol, olyannyira alkalmasak a viszonyok arra, hogy ipar és mezőgazdaság egymásnak éljen. Ez nem tud átmenni a köztudatba.

Ellenkezőleg lehetetlen akadályokat gördítenek az ipar fejlődése elé, felekezeti és osztályhangulatot vegyítenek az ipari termeléssel természetesen összefüggő kommerciális munkásság megítélésébe és az elpusztult vagyont nem új vagyon alkotásával akarják visszaszerelni, hanem helyesebbnek mondott, de valójában teljességgel lehetetlen és keresztülvihetetlen birtokeloszlással akarják a régi kezébe visszajuttatni.

Csudálatos, hogy ez a hangulat akkor tudott megerősödni, mikor az önálló vámterület pártja jutott kormányra és hogy az önálló vámterület lehetőségében akkor rendült meg a hit legerősebben, mikor a függetlenségi párt van uralkon. Pedig minden mesterkedés hiábavaló és minden kormányzati ügyesség meddő, mert önálló vámterület nélkül a gazdasági fellendülés nehezen várt és melegen óhajtott korszaka sohasem fog elkövetkezni. Nemcsak, hanem egyenesen hanyatlás várható az olyan politikából, amely összetett kezekkel nézi Ausztria impónáló szervezkedését és semmit, de egyáltalán semmit sem tesz arra, hogy a legközelebbi mérkőzéskor legalább a fegyverek legyenek a kezünkben, amelyekkel a csatát meg kell majd vívnunk. *Kikötőkről, vasúti vonalakról, csatornákról, hajózható folyamokról, tárházakról és megfelelő vasúti felszerelésekről, új kiviteli végpontokról, tengeri utak megnyitásáról* kellene gondoskodni és a kormány a politikai viszonyok képtelen alakulása miatt semmire sem mehet és semmit se tesz. Nincs is egység a felfogásában és a gazdasági tervelgetések oly ellentétes irányok befolyása alatt folynak, hogy ebből egészséges eredmény nem is születhetik meg soha. Megértjük a gyáriparosok keserű panaszát és csak csodálkozunk, hogy a felindulásuk nem volt még keserveesebb.

— **A nagyszerb pör.** Zágrábi tudósítónk jelenti: A tárgyalást ma reggel fél nyolckor megkezdték és Isek Annát hallgatták ki tanuként. Eskü alatt vallja, hogy évek óta az ottani lakosság körében egyenlenség támadt, amióta

a szerbek jogaikat követelni kezdték. Különösen Malobabics vádlottat terheli vallomása.

Malobabics azelőtt kereskedő volt, egyszer azonban leégett az üzlete, és akkor egy ládát találtak nála fegyverekkel és patronokkal. Malobabics azon állítására, hogy egyszer a keresztények bevették ablakait, a tanu azt válaszolja, hogy ez azért történt, mert a vádlott úgy nyilatkozott, hogy a horvátokat meg kell verni, ahol csak érik őket.

Kramarics József eskü alatt azt vallja, hogy Petrovics tanító beszélt az, hogy ez az egész ország szerb föld, melyen Péter király fog uralkodni.

A tanuk vallomása közben a vádlottak ismét nagy lármát csaptak, úgy, hogy a törvényszék három vádlottat kizár egy hétről a tárgyalásról.

Abramovics András tanu elmondja, hogy Petrovics tanító az iskolában az iskolásgyermekek előtt gyalázta a katolikus vallás szentjeit. Elmondta továbbá, hogy a szerb gazdasági szövetséget zereszelói épületében rendszeresen tartott titkos összejöveteleket, melyeknek eredménye az volt, hogy a parasztok a szerb királyt királyukként emlegették.

Petrovics vádlott kijelenti, hogy Bosznia szerb ország, amely el fog szakadni Ausztria-Magyarországtól, ami helyes is.

Malobabics vádlott nyilvánosan beszélt arról, hogy Horvátországban Karagyorgyevics Péter lesz a király.

A topuskoji önálló szerb párt gyűlésén Pribicevics arról beszélt, hogy a szerbeknek fegyverrel és handszárral a kezükben, kell a jogaikat kivívni.

Végül kijelenti a tanu, hogy vallomására befolyást akartak gyakorolni, de ő minden ilyen kísérletet visszautasított.

UJDONSÁGOK.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület pénteken este ülést tart a következő napirenddel.

Bejelentések, indítványok, interpellációk. A város tanács újraszervezésére és a városi alkalmazottak fizetésrendezésének tanulmányozására alakult bizottságokba egy tag kinevezése. Az általános ipartestület kérelme a városi címer használatáért.

Zárt ülés. A jelölő bizottság hármas jelölése a városi tanácsnál és a rendőrségnél megüresedett helyekre. A jelölő bizottság hármas jelölése a rendőrségen üresedésben levő előadó-igazgatói állásra és az ezzel kapcsolatban esetleg megüresedő helyekre. A közjótékonyági bizottság hármas jelölése a szegényekháza ellenőri állásának betöltésére. Indítvány egy fogalmazónak városi titkárrá „ad honores” való kinevezésére. A városi iskolaszék néhány tanítónak véglegesítését indítványozza.

Az ülésen még több kisebb ügy szerepel.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság pénteken délben ülést tart, melynek napirendjén két telekkérdési és több kisebb ügy, valamint az általános ipar-területnek a városi címer használatára vonatkozó kérelme szerepel.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A fiumei kereskedelmi és iparkamara tegnap este Meynier bizottsági elnök elnöklésével ülést tartott. Az ülésen a titkár felolvassa a kereskedelmi miniszter leiratát, mely a budapest—fiumei vasúti vonal második vágányának tervezetét tartalmazza. A miniszter azonban első sorban a fiumei állomás kibővítését tartja szükségesnek. Azután a kereskedelmi miniszter által leküldött s a találmányok szabadalmazásáról és az ipari minták lajstromozásáról szóló törvénytervezetekkel foglalkoznak. Elhatározzák, hogy a minisztert értesítik, hogy az ipari minták lajstromozása Fiumében ritkán fordul elő.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület átiratban arra kéri a kamarát, hogy csatlakozzék a földadó felemelése iránt indított mozgalmához. Elhatározták, hogy az átiratot átteszik a kamarának még e nyár folyamán megválasztandó igazgatóságához.

Ezután a debreceni iparkamarának az átiratával foglalkoznak, amelyben a kamara hozzájárulását kérik, a sulyok és mértékekről szóló törvény módosítása ügyében indított mozgalmához. A társkamara mozgalmához hozzájárulnak.

— **A fiume—buccarii második vágány.** A kereskedelemügyi minisztérium elhatározza, hogy a mindinkább növekvő forgalom lebonyolítása céljából megépíteti Fiume és Buccari állomások között a második vágányt. A vágányépítés ügyében május tizenegyedikén értekezlet és közigazgatási bejárás lesz, amelyen a kereskedelemügyi minisztérium képviselőjében Ehrenhöffer Aladár miniszteri tanácsos, a kormányzóság részéről Egán Ede osztálytanácsos, a város, a vasut képviselői és az érdekeltek részt vesznek.

— **A szinpártoló egyesület ülése.** A vasárnap megalakult magyar szinpártoló egyesület intéző bizottsága és színügyi választmánya tegnap Fest Aladár elnöklésével ülést tartott.

Az ülés megnyitása után az elnök bejelentette, hogy Molnár Viktor államtitkár táviratban köszönte meg az egyesület üdvözlését. A távirat a következő:

„Nagyságos Fest Aladár urnak, a szinpártoló egyesület elnökének Fiume.

Köszönve a szives üdvözlést, szívből köszöntöm a fiumei szinpártoló egyesületet megalakulása alkalmából és kívánom, hogy eredménnyel töltsen be szép hivatását.

Molnár, államtitkár.”

Az üdvözlő táviratot nagy lelkesedéssel vették tudomásul, miután az intéző bizottság és színügyi választmányt véglegesen megalakultnak kijelentette, néhány adminisztratív jellegű intézkedést javasol.

Elhatározták, hogy miután a tagok már eddig is szép számmal jelentkeztek, a taggyűléshez fokozott erővel hozzáfognak.

Fest Aladár és Gál János, a fiumei magyar kör diszelnöke, az intéző bizottság tagja bejelentik, hogy belépnek a szinpártoló egyesület örökös tagjai közé is s az ötven „korona” díjat Gál azonnal lefizeti.

Ezután az elnök javaslatára az intéző bizottságot kiegészítik a színházberlők sorából s beválasztották Termatsits Kálmán királyi tanácsost, Fésüs György drt, Fazekas Albertet,

Balpataki Zsigmondot, Molnár Vargát, Neményit, Leithnert és Bató Lászlót.

Majd előkészítették a csütörtöki ülés tárgysorozatát s elhatározták, hogy csütörtökre meghívják Balla Kálmán szinigazgatót is, aki-vel a helyérek felemelése, az esetleges bérlet gyűjtés, a műsor bemutatása, a hétfői ifjusági előadások rendezése ügyében fognak tárgyalni.

Fest Aladár elnök megemlítette végül a magyar ház ügyében megindítandó országos mozgalmat is s ezzel kapcsolatban meleg hangon megemlékezett Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsosról, aki a magyar ház gondolatával már hosszabb idő óta foglalkozik s arra vonatkozólag konkrét terveit is kidolgozta.

— **Az iskolaszék ülése.** A városi iskolaszék a legközelebbi napokban ülést tart melyen néhány jelentősebb s néhány kisebb ügy kerül tárgyalásra.

— **Tartalékosok érkezése.** Ma éjjel Gravosából az Ungaro-Croata egyik gőzösevel sok tartalékos, köztük a tizenharmadik vartüzér ezred mintegy kilencven tartalékosa érkezett Fiuméba.

A hazatérő katonák az éjjelt a Jellasich kaszárnyában töltötték s ma vasuton folytatják útjukat hazafelé.

Az osztrák Lloyd hajóstársaság „Aglaiá” gőzöse is, amely ma éjjel érkezett 1181 katonát hozott Fiuméba.

— **Elsülyedt olasz vitorlás.** A Magyar-Horvát hajóstársaság „Salona” gőzösevel, amely a velencei vonalon közlekedik, ma éjjel egy óra felé nagy szerencsétlenség történt. A gőzösek ugyanis Velencétől mintegy öt órai távolságra a nyílt tengeren nekiment a „Santa Croce” nevű szicíliai háromszáz tonnás vitorlás, amely teljes kénrakományal Velence felé haladt. Az összeütközés oly heves volt, hogy a vitorlás minden mentési kísérlet ellenére három óra atatt elsülyedt. Legénységét és személyzetét, amely hét emberből állott, sikerült megmenteni. Időközben a szerencsétlenség helyének közelébe érkezett a tegnap este Fiuméből elindult „Hegedüs Sándor” gőzös is, amelyet fényjelzéssel a „Salona” segítségül hívott. A „Hegedüs Sándor” is az olasz vitorlás segítségére sietett, a mentési munkálat azonban eredménytelen maradt. A „Salona” utasai között, akiket a szerencsétlenség perceiben felkeltek, pánik tört ki, sikerült azonban a megijedt utasokat megnyugtatni és lecsendesíteni. A „Salona” gőzös, amely baloldali erősen megsérült sőt a baloldali korlát fölé ment, hatodfél óras késéssel érkezett Fiuméba. Munkatársunknak alkalma volt beszélni egy szemtanúval, aki a „Salona” gőzösről utazott s elmondta, hogy ő a fedélzeten aludt s hirtelen erős lökésre ébredt fel. A lökés oly erős volt, hogy helyéről a fedélzetre zuhant s arcán könnyebben megsebesült. Elmondta továbbá, hogy az utasok közül még többen is megsebesültek. Az utas azt állítja, hogy a szerencsétlenség pillanatában, amely még a sirokkós eső előtt történt, a parancsnoki hidon senki sem volt. A vizsgálatot a hajóstársaság igazgatósága és a rév hivatal megindította. Az elsülyedt „Santa Croce” vitorlás kárát 80,000 koronára, a „Salona” kárát 5000 koronára becsülik.

— **Porrá égett község.** Kaposvárról jelentik: Vasárnap porrá égett Somogyvármegye egyik legnépesebb, leggazdagabb, legszebb faluja: Mike, mely országszerte híres jó dohányról. Egy szalmatetős pajta gyuladt ki először és a szél egy pillanat alatt lángba borította a nagy meleg miatt kiszáradt tetőket. A tűz az egész lakosság és a vidékről odasietett tűzoltók segítségével dacára is annyira elharapódzott, hogy hajnalra a falu legnagyobb része, mintegy 80 ház porrá égett.

— **Fiume 1908. évi gazdasági helyzete.** A fiumei kereskedelmi és iparkamara most adta ki városunk mult évi gazdasági helyzetéről szóló jelentését, mely tartalmazza Fiume mult évi kereskedelmi és tengerészeti forgalmát a helyi ipar és a kereskedelmi tengerészet állapotát stb.

— **Följelentett iparosok.** A fiumei ipar-terület ma feljelentett a rendőrségen hatvanhárom különböző szakmájú iparost, akikről megállapította az ipar-terület, hogy iparengedély nélkül dolgoznak. A rendőrség a legközelebbi napokban tartja meg ügyükbe a tárgyalást.

— **Május elsejének megünneplése.** A szocialisták május 1-én délelőtt gyűlést tartanak a Teatro Feniceben, amelyen többen fognak felszólalni. Délután a Giardino Publicóban népnünpélyt rendeznek. Az ünnep részleges programját holnap hozzák nyilvánosságra.

— **Erőszakos éjjeli csavargónó.** Lang József orosz alattvalónó, foglalkozás nélküli pincérnó ma éjjel a beák Ferenc utcán csavargóit. Az inspekciós rendőr és a detektív igazolásra szólította fel, de minthogy nem tudta magát kellően igazolni, bekisérték. Bekisérés közben a csavargónó a detektívet arcúlvította. Letartóztatták. Mikor Ormai rendőralparancsnok az éjjel kihallgatni akarta, oly fenyegetően viselkedett, hogy a rendőrök kénytelenek voltak kényszerzubbonyt használni.

— **Uj bosnyák vasut.** Az ugynevezett Posavina vasut kiépítése tárgyában Jaglar és Tempelhoff kerületi főnökök magántőke összehozása végett mozgalmat indítottak. A vonal Dolni-Tuzlaról menne ki a Lepose Priboj, Ugijevik és Bjelina érintésével a Száva melletti Roca-ig futna. A fővonálnak D-Tuzlaról és Bjelinaról elágazásai is lesznek s ezekkel együtt a vonalak hossza 120 kilométer.

— **Egy kocsis balesete.** Skerl József 60 éves kocsis tegnap az esti órákban a Deák Ferenc utcán hajtott végig magasra rakott szénásszekérrel. Mikor a kocsi az állomás közelében járt a lovak valamitől megijedtek és megrántották a kocsit, mire a kocsis, ki kissé ittas is volt, leesett a kocsiról és a kerekek alá került. A fején és lábán súlyosan megsebesült. A kórházba szállították.

— **Ingyenes munkaközvetítés a rév hivatalnál.** A rév hivatal május elsejétől kezdve a hajókon munkát kereső egyének elhelyezése céljából díjtalan munkaközvetítési szolgálatot rendszeresít. Azok, akik elhelyezésért a rév hivatalhoz fordulnak címüket és igazolványaikat tartóznak a rév hivatal rendelkezésére bocsátani.

— **Megint drágább lesz a kenyér.** A buzaárak folytonosan emelkednek és a 30 koronás buzaár úgy látszik az új termésig már állandosulni akar, dacára annak, hogy Magyarország tavaly közepes buza-termése volt. Legalább hivatalosan 42 millió mázsa buza-termést mutáltak ki és ilyen mennyiségű termést mellé az a szegény kenyérfogyasztó, nem tudja megérteni, hogy miért kelljen neki olyan horribilis árt fizetni a mindennapi kenyéréért, amely sehol a világon nem olyan drága, mint nálunk Magyarországon. Még Ausztriában is olcsóbb a liszt, mint nálunk és odaát mégis már mozog a munkásosztály az elviselhetlen drágaság megszüntetése végett. A bécsi kereskedelmi és iparkamara útján azt követelik a kormánytól, hogy az új aratásig függesztesse fel a magas vámoikat, hogy addig is idegen buza behozatala által akadályozza meg a kenyér árának további drágulását. És ha a dolgok így folynak, hovatovább magunk is azon kezdünk gondolkodni, vajjon hasonló erélyes akciónak nálunk, Európa egykor annyit emlegetett „éléskamrájában” is nem lenne-e helye?

— **A kikötőből.** Április hó 28-án. Érkezett: „Aglaiá” osztrák gőzös Cattaróból 1181 katonával.

Indult: „Baron Call” osztrák gőzös Smyrnába 80 tonna vegyes áruval. „Carnolia” osztrák gőzös Konstantinápolyba 60 tonna vegyes áruval.

SZÍNHÁZ.

Stuart Mária.

Tegnap este fejezte be Jászai Mari a Nemzeti Színház nagynevű művésznője vendégszereplését a Fenecsépen.

Stuart Mária szerepét kreálta azzal a káprázatos, lelket megkapó s szívet megrázó alakítással, amit csak Jászai képes nyújtani. A közönség feszült figyelemmel kísérte játéka minden fázisát, szem nem marad, köny nélkül és amikor egy-egy nagyobb jelenet véget ért, orkánzerű tapsal és éljenzéssel adózott a közönség a művésznő mesteri játékának. Különösen felejthetetlen lesz a harmadik felvonásbeli erdei találkozási jelenete Erzsébettel melyben igazi királynő volt.

Azt est sikeréhez legjobb tehetségükkel hozzájárultak Havassi Szidi, Szakács, Farkas és Lajthay, akikről a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk. Lajthayt nyílt színen is megtapsolták. Dicséret illeti Uti Gizellát is, aki ugyszólván a tizenketedik órában „ügrött be” és művészettel játszotta meg Erzsébet szerepét. Jók voltak még Szentgyörgyi Márta és Turányi.

Az előadás befejezésével percekig tüntetett a közönség Jászai mellett.

Ma este Bakonyi és Kálmán „Tátárjárás”-a kerül színpadra.

Távirat ◀▶ Telefon.

Minisztertanács.

BUDAPEST, ápr. 28. Ma délelőtt tizenegy órakor a kereskedelmi miniszteriumban Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt. A minisztertanácsban Wekerle beszámolt bécsi kihallgatásáról. Elmondotta, hogy a korona elfogadta ugyan a kormány lemondását, de az ügyek további vitelevel ideiglenesen megbízta.

Kossuth Ferenc üdvözlése.

BUDAPEST, ápr. 28. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma mintegy hatvan táviratot kapott a vidéki függetlenségi pártoktól, amelyekben az önálló bankért folytatott küzdelméért üdvözlük és biztosítják a függetlenségi pártot az önálló bank melletti rendületlen kitartásukról.

A kárpótlás lefizetése.

BÉCS, ápr. 28. Londonban tegnap 600 ezer arany liver sterlinget vettek Ausztria részére. A jövő héten fizeti meg a monarchia a 45 millió kárpótlást. A bankok a szükséges devizákat elküldik a török bankoknak, hogy török aranyakat vásároljanak, amelyeket a török kormányok fognak átadni.

Vilmos császár Bécsben.

BÉCS, ápr. 28. Egy bécsi távirat szerint II. Vilmos német császár május negyediken két napi tartózkodásra Ferenc József király látogatására Bécsbe érkezik.

Nagy erdőégek.

SZOMBATHELY, ápr. 28. A Szombathely melletti Rohonczy-féle erdő napok óta lángokban áll. A tűz átterjedt a szomszédos herceg Esterházy-féle erdőre is, amely szintén ég. Eddig mintegy ötszáz hold erdő ég, a kár mintegy egy millió korona.

SZILÁGYSONLYÓ, ápr. 28. A Szilágysonlyó város tulajdonát képező városi erdő lángban áll. A szomszédos falvak harangjai állandóan szólnak. Az oltás a nagy szél miatt nehézségekbe ütközik. Oltásközben többen megsebesültek.

Letartóztatott fanagykereskedő.

BUDAPEST, ápr. 28. A budapesti államrendőrség ma letartóztatta Lövinger Samu máramarosszigeti fanagykereskedőt. Lövinger néhány évvel ezelőtt nagy bankbetéti társaságot alapított erdélyi fatermelők csoportjával. Számos csalást követett el. A letartóztatás egy bécsi fanagykereskedő feljelentésére történt.

Nagy pánik a török fővárosban.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 28. A szultán detronizálása alkalmával történt üdvölvések miatt a közönség sorai között nagy pánik keletkezett. A tolongásban sokan megsebesültek.

Abdul Hamidot detronizálták.

Trónon az új szultán.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 28. Abdul Hamid szultánt detronizálták. Délután fél háromkor százezer ágyúüvös jelezte az új szultán érkezését.

Délután 4 órakor az új szultán ágyüvösek hangjai mellett hajóra szállt Stambuli felé. Utjában egy a katonaság mint a polgárság mindenütt éljenzéssel fogadták.

A szultán Szalonikiben.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 28. Abdul Hamid szultánt ma egy óra negyvenöt perckor Szalonikibe vitték külön vonaton. Mikor a szultánnal közölték, hogy trónjától megfosztották, kijelentette, hogy amennyiben életét és vagyonát megkímélik, hajlandó az országot elhagyni.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Ma szerdán 28-án és folytatólag 29, 30, 31-én

Trocadéro együttes vendégjátéka

Steigrad Jacques

népszerű berlini humorista vezetése alatt.

Kezdeté 8 órakor,

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Figyelem!

Tavaszi csapolása

a világhírű „Szent István“

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serfőző r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Kivétel minden világrészre.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa“ éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville“ éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambrinus Buffet“-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben“, Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben“, Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita“ vendéglőben, Via S. Girolamo.

Susákon: a „Hotel Continental“ éttermeiben, a Hotel Susák varietében.

Ápolónök

vagy házveze önöknek esetleg más hasonló foglalkozásra ajánlkozik éltesebb urhoz vagy nőhöz egy intelligens magyar asszony. Beszél magyarul, németül, olaszul és horvátul. Cím a kiadóhivatalnál.

A földszinti kristályterem

megnyitása alkalmával a n. é. közönségnek a tavaszi idényre a következő cikkeket bártorkodunk alkalmi áron ajánlani:

Voile de laine (tisztá gyapju) Mét. 1.—

Divatszövetek legújabb minták dupla magasság „ —.76

Kamgarn női ruháknak minden színben „ 1.35

Pongis valódi japán minták, legújabbak az idei évadból hallatlan olcsó áron „ 2.--

Satin, tisztá gyapju „ 1.—

Valódi svájci selymek, óriási választékban 1.55-2.—

Wolin, mosható puha szövet, garantált színek „ —.45

5000 M. francia batiszt, legújabb minták, garantált színek „ —.65

Angol vitrage nagy tétel „ —.30

500 garnitúra (2 á yteritő, 1 asztalteritő) 9.—

Asztali terítékek igen nagy választéka (1 teritő 6 szalvéta) 250.

Legfinomabb à jour harisnyák óriási tétele párja 1.—

Tisztá selyem alsószojnyák, ritka alkalom drbja csak 9.—

5000 kész automobil-fátyol 1.—

10000 csipke különböző magasságban most csak --.20

Csipke betét ritka alkalom --.10

Svájci himzés fehérműre csak --.10

Guipure szövet bluzhoz vagy diszítésre 1.40

Himzett keleti szövet bluzhoz vagy diszítésre --.80

Fekete taffeta tisztá selyem 1.45

Tisztelettel

WEISS M.
Fiume, Corso 11.

Trieszt, Corso 9.

Bécs, Gonzagagasse.

Szabott áron koronákban.

Naponta friss divatújdonságok érkezése

CONFISERIE FRANCAISE

==== (Kugler Henrik utóda Gerbeaud) ====

fiumei főraktára

megnyilt az Europa szállóban Piazza Dante.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos : Pesaro Vittorio

==== Csak néhány napig. ====
Teljesen új műsor.

Romana Jone olasz énekesnő,
Clyo Mitzi magyar szubrett,
Kövary Louis kórikus,
Herisette Lydie horvát szubrett,
Reichsberg Fritzi szubrett,
Trio russo Saratoff ének és táncz,
Jaulusz Matras groteszk komikus,
Relly Berté tiroli és bécsi excentrique,

Estéknként fényes bohózat.

Karmester :
Virdilio Virgili

Rendező :
Venutti Nino.

==== Nagyszerű látványosság! ====

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingesekék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkek hygienikus Tetrá-szövetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedaale Cas Wurzer I. em.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.
Enyhe tengeri klíma, 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.
Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Gróó Béla.

Prospektust küld :

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva. Estéknként cigányzene! Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel DÖMÖTÖR JÁNOS.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégygár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2 1/2-3 lírától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:
Fratelli Scattola.

Női kalap divatterem

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemet

Corso 16. szám alá I. em.

a városi torony mellett helyeztem át Legujabb párisi modellek és formák nagy választéka.
Tisztelettel WEISS FANNY Corso 16 (azelőtt Via Andrassy 13.)

Bonin Penzió - Velence
S. Marco, Corte Barozzi.

Kitűnő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.
— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfré

Venier Penzió és Vendéglő
Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással. Étterem kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) Marco Venier.